

Projekt ANSWER -

Lęki środowiskowe i społeczne strategie radzenia sobie z nimi w ciągu ostatnich 50 lat. Porównawcze studium przypadku w Polsce, na Ukrainie i Węgrzech.

Streszczenie popularnonaukowe

Współczesne społeczeństwo mierzy się z nowymi typami ryzyka, które dotyczą zagrożeń związanych z postępowaniem technologicznym i szkodami dla środowiska. Przykładami są zmiany klimatyczne, anomalie pogodowe, niedobór wody pitnej czy znaczny spadek plonów w rolnictwie itp. Wszystkie odnoszą się do pogarszającej się jakości środowiska naturalnego. Zagrożenia środowiskowe generują różnego rodzaju lęki, które wpływają na proces podejmowania decyzji, mający wpływ nie tylko na zmiany postaw w życiu społecznym, ale również decyzje i działania władz publicznych. Należy dodać, że lęki środowiskowe postrzegane są inaczej w różnych krajach, zmieniają się w czasie, a czasami zmniejszają się, zwłaszcza gdy są oceniane w odniesieniu do innych problemów.

Projekt ANSWER ma na celu zbadanie lęków środowiskowych i strategii radzenia sobie z nimi w 3 krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Polska, Ukraina, Węgry). Lęk środowiskowy rozumiany jest tutaj jako reakcja społeczna na niepewne problemy środowiskowe.

Podczas projektu będziemy chcieli odpowiedzieć na następujące pytania badawcze:

1. Jakie lęki środowiskowe można zidentyfikować na tle innych lęków postrzeganych przez mieszkańców Polski, Ukrainy i Węgier?
2. Jakie strategie radzenia sobie z lękami środowiskowymi można obecnie zaobserwować w społeczeństwach Polski, Ukrainy i Węgier?
3. W jaki sposób strategie radzenia sobie z lękami środowiskowymi służą i opracowywania pomocnych rutynowych procedur?
4. Jak zmieniło się postrzeganie i strategie radzenia sobie z lękami środowiskowymi w Polsce, na Ukrainie i Węgrzech w ciągu ostatnich 50 lat?

Projekt łączy w sobie różne metody badawcze które mają pomóc ocenić zarówno skalę lęków środowiskowych oraz ich ważność jak i uzyskać bardziej szczegółowe informacje dotyczące ich natury i zmiany na przestrzeni lat. W ramach projektu zostaną przeprowadzone reprezentatywne badania sondażowe, wywiady biograficzne oraz badania eksperymentalne z wykorzystaniem innowacyjnej metody dyskusyjnej (Q-deliberacji).

Wyniki projektu będzie można wykorzystać w zarządzaniu ochroną środowiska, np. edukując i wzmacniając odporność na lęki, koncentrując się na konkretnych obszarach badawczych lub zapewniając środki zaradcze, które zapewniają wyższy poziom zbiorowego poczucia bezpieczeństwa. W aspekcie naukowym, projekt zapewni również weryfikację narzędzi do oceny obaw środowiskowych, które mogą być wykorzystane w badaniach praktycznych w przyszłości. Badanie pozwoli też uchwycić zmiany, które zaszły w ciągu ostatnich 50 lat – ta perspektywa to cenna informacja dla zrozumienia specyfiki naszych obecnych lęków i tego, jak bardzo są one zakorzenione w ogólnych wzorcach międzypokoleniowych. Wreszcie, badanie będzie porządkować i utrzymywać wiedzę socjologiczną w przedmiotowym obszarze, który jest obecnie słabo uchwytany i rozproszony.